

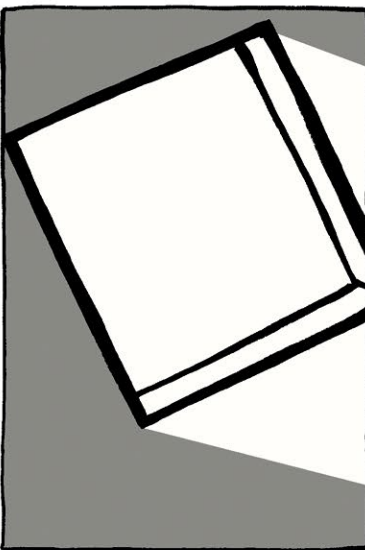
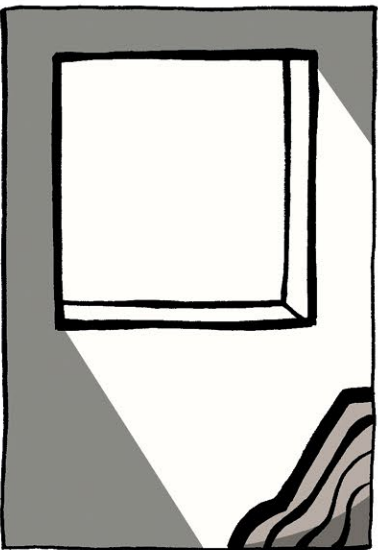


MARÍA LA JABALINA

CRISTINA DURÁN
MIGUEL Á. GINER BOU

EDICIÓ EN
VALENCIÀ

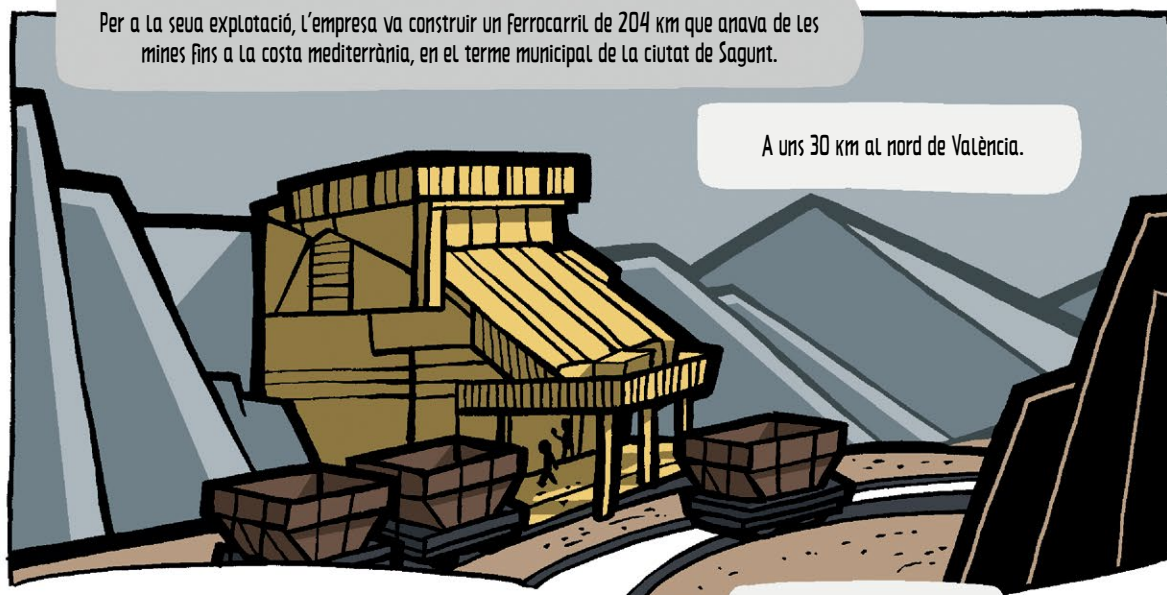
ASTIBERRI



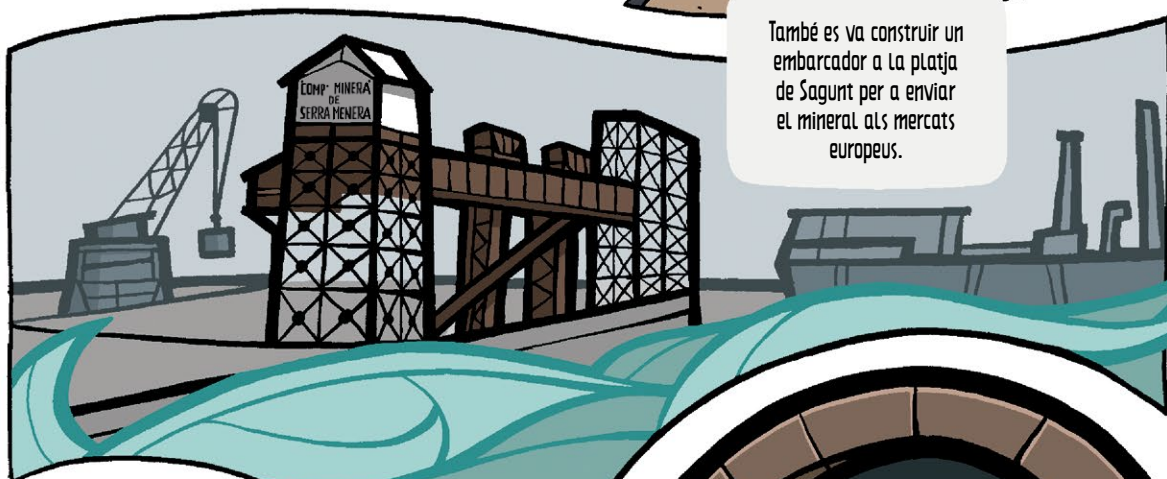
El 3 de setembre de 1900 es va constituir La
Companyia Minera de Sierra Menera amb l'objectiu
d'explotar les mines d'Ulls Negres, a Terol.



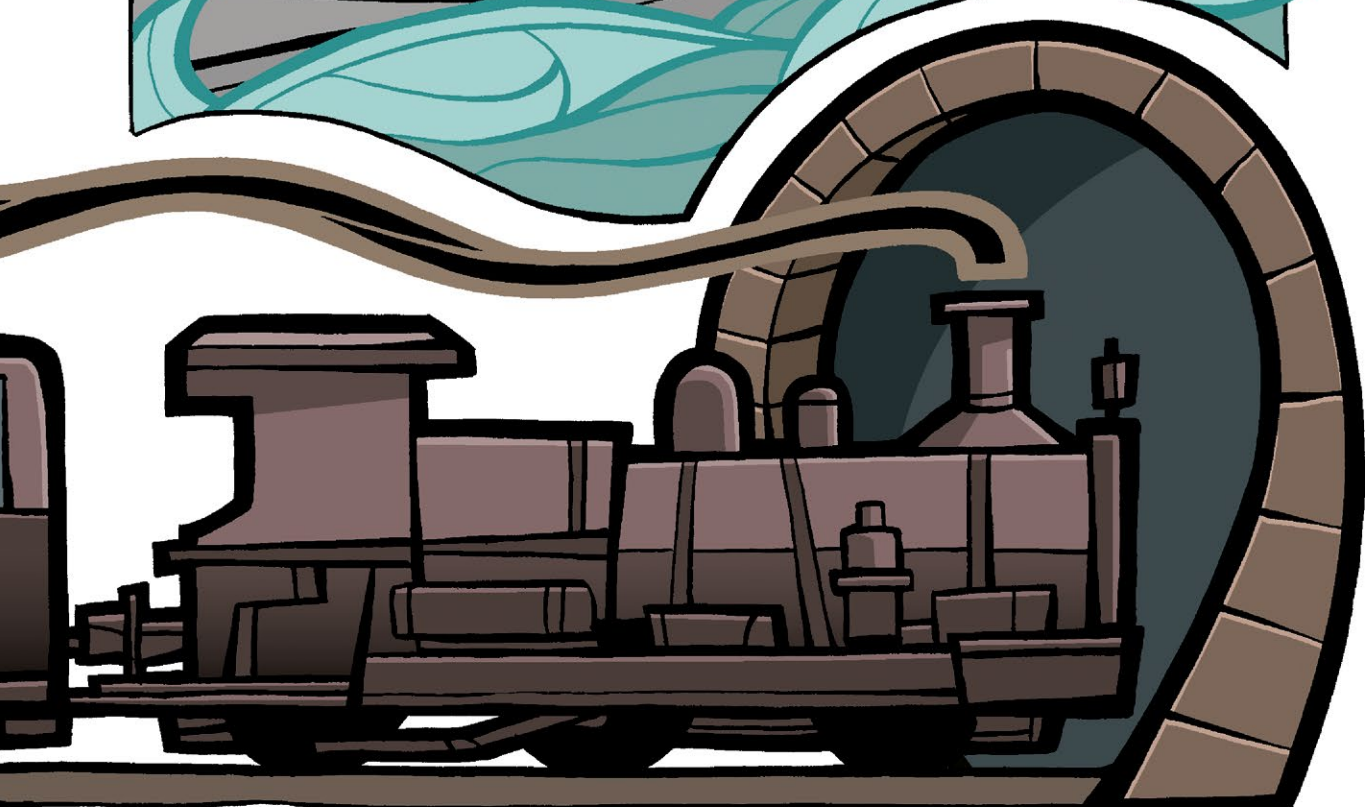
Per a la seva explotació, l'empresa va construir un ferrocarril de 204 km que anava de les mines fins a la costa mediterrània, en el terme municipal de la ciutat de Sagunt.



A uns 30 km al nord de València.



També es va construir un embarcador a la platja de Sagunt per a enviar el mineral als mercats europeus.







En 1917 es va constituir La Companyia Siderúrgica del Mediterrani.
Poc després es va construir La fàbrica a L'embarcador de Sagunt.

Els primers obrers en arribar-hi procedien dels pobles pròxims a Sagunt, però, a mesura que les obres del ferrocarril avançaven, van arribar d'altres procedents dels pobles terolenc i bascos.

La gran majoria dels immigrants es van establir a la ciutat, la resta, en pobles pròxims, en cases de camp o en els habitatges que a poc a poc es van anar construint al costat de l'embarcador.

Ningú, ni tan sols els directius de l'empresa, van poder preveure que assistien en primera fila al fantàstic desenvolupament d'una xicoteta ciutat: el Port de Sagunt.

Tren mines d'Ulls Negres-Sagunt, 1923.

Entre aquells obrers que van arribar des de Terol es trobava la família Pérez Lacruz.

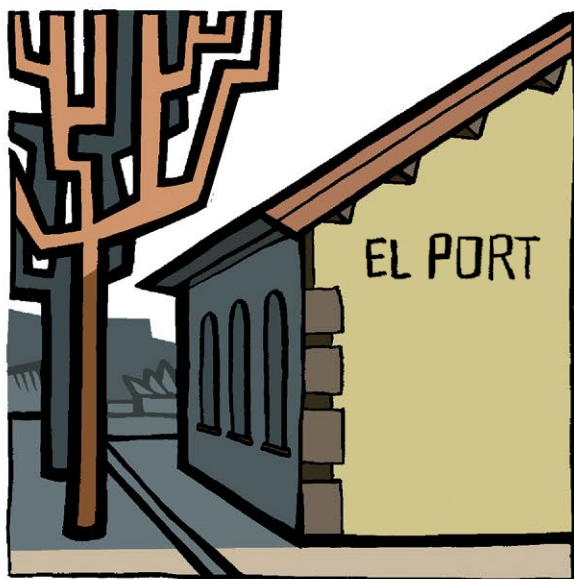
PER QUÈ ENS N'ANEM DE CASA?

PER FEINA, MARÍA, JA T'HO HEM EXPLICAT...

ÉS UNA OPORTUNITAT PER A EIXIR DE LA POBRESA, FILLA.

PERÒ JO NO VULL ANAR, M'AGRADA LA MEUA CASA.

QUAN VEGES LA CASA NOVA CANVIARÀS D'OPINIÓ.



Casa del practicant Severiano Jiménez (Port de Sagunt, València), 1934.

PERDONE, SEVERIANO, HUI PUC EIXIR UNA MIQUETA ABANS?

EH?

AH, MARÍA, NO T'HAVIA SENTIT ENTRAR... QUÈ DEIES?

EHEM... QUE SI PUC EIXIR UN MICA ABANS.

ÉS CLAR QUE SÍ, MARÍA.

GRÀCIES, DOCTOR! DEMÀ LI PROMET ENTRAR MÉS PROMPTE.

NO ÉS NECESSARI, FILLA, JA FAS PROU.

FOTRE, QUINA ENERGIA!





HOLA, MARIA, HOLA, ANTONIA. NO ESTAVES TREBALLANT, FILLA?

PRENEU!

SÍ, PARE, PERÒ VULL ANAR A LA PLAÇA A ESCOLTAR A AURORA TORRES.



LI HE DEMANAT AL DOCTOR SEVERIANO QUE EM DEIXE EIXIR ABANS.

VOSTÉ TAMBÉ HAURIA D'ANAR, PARE. AL CAP I A LA FI, VA ESTAR TREBALLANT QUATRE ANYS A LA FÀBRICA.



MMM, SÍ, TENS RAÓ. PERÒ ENCARA HE DE DESCARREGAR TOTA AQUESTA FRUITA EN EL MERCAT.

I AMB SET BOQUES PER OMLIR NO PUC PERDRE EL TEMPS AMB EIXOS ASSUMPTES.



MILLOR DESPRÉS M'HO CONTES. NO TORNEU TARD.

NO HO FAREM, ADEU, PARE!

ADEU, MANUEL! I GRÀCIES PER LA POMA!

ANEM, ANTONIA!



... ELLS VIUEN EN LES SEUES CASES SENYORIALS I EN LES SEUES PLATGES DELIMITADES, ON NO ES PERMET EL PAS A CAP OBRER.



TENIA MOLTES GANES D'ESCOLTAR AQUESTA DONA, ANTONIA.



SÍ, I DE VORE A QUI TU JA SAPS.

NO SÉ QUÈ DIR-TE, ANTONIA.

NO N'ESTIC TAN SEGURA.



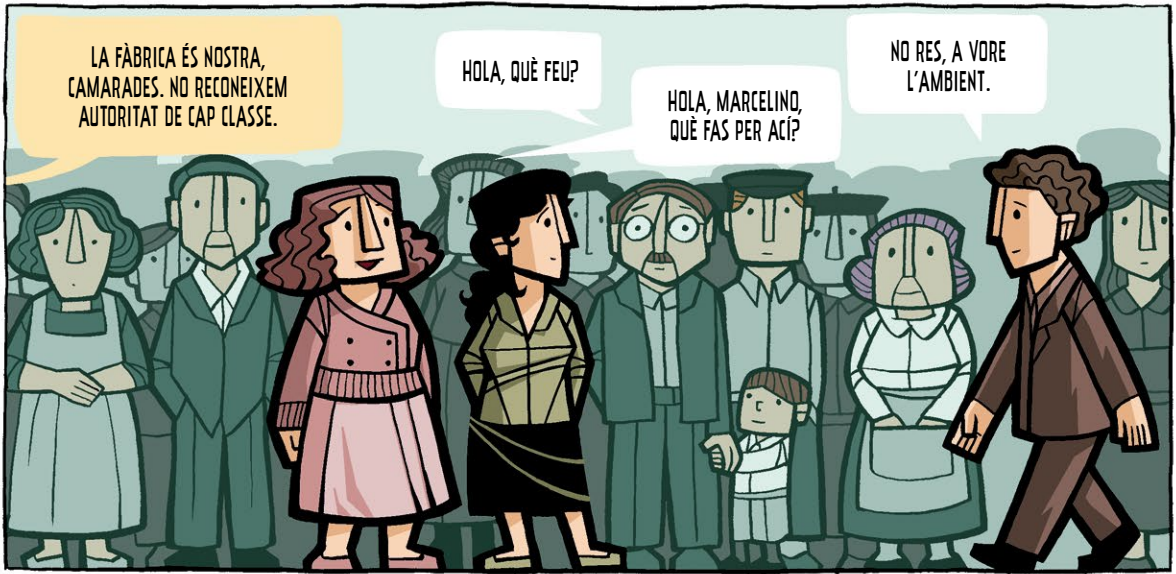
LA PROPIETAT NO EXISTIX, TOT ÉS DELS TREBALLADORS.



MIRA, PER AHÍ ARRIBA EL TEU SOCIALISTA.

A VORE QUÈ VOL...

* CNT: Confederació Nacional de Treballadors.





Des d'aixé dia van ser inseparables.

La parella perfecta.





* FIJL: Federació Ibèrica de Les Joventuts Llibertàries.

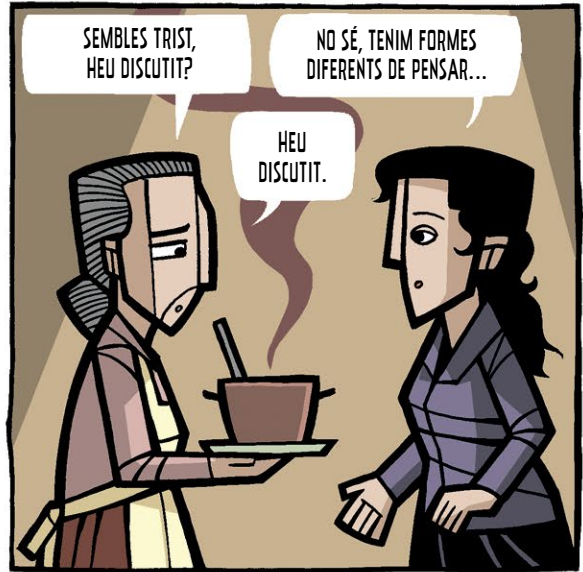






HOLA, MARÍA, HAS ARRIBAT PROMPTE.

SÍ, NO VOLIA ARRIBAR TARD. DEMÀ HE DE MATINAR.



SEMBLES TRIST, HEU DISCUTIT?

NO SÉ, TENIM FORMES DIFERENTS DE PENSAR...

HEU DISCUTIT.



TAN DIFÍCIL ÉS, MARE?

TAN DIFÍCIL ÉS QUE ENTENGA LA MEUA MANERA DE VORE LES COSES?

VA, MENJA ALGUNA COSA.



COM ESTAN LES NANES? AQUEST MATÍ MANOLITA TENIA MOLTA TOS.

REGULAR. AQUESTA XIQUETA ENS HA EIXIT FLUIXETA.



ÉS LA QUE VA APRENDRE A LLEGIR MÉS PROMPTE.

SÍ, ÉS MOLT INTEL·LIGENT PERÒ FLUIXETA. A PART DE LA SEUA SORDERA, SEMPRE TÉ ALGUNA TECLA...

PUGE A VORE-LES, M'ANIRÀ BÉ.

INTENTA NO DESPERTAR A MANOLITA, PER FAVOR.



SI IXES AQUESTA NIT,
NO TORNES TARD.

TRANQUIL·LA, MARE, ABANS DE
LES DOTZE ESTARÉ A CASA.

I SI BALLEES AMB MARCELINO,
QUE CÒRREGA L'AIRE!

MARE, NO EM SIGA
TRADICIONALISTA!



MANLITA I JO
PODEM ANAR?

NO, NI PARLAR-NE,
CARMEN. ENCARA
SOU XICOTETES!



NO PODEU, SOU
UNES NANES!



**TRAÏCIÓ!
TRAÏCIÓ!**



MARE...,
MARE!

QUÈ PASSA,
MARE?

NO HO SÉ,
CARMEN...

QUÈ PASSA,
MÀRIA? A QUÈ VE
EIXA CARA?

MARE, LA REPÚBLICA HA
SIGUT TRAÏDA PER UN
ALÇAMENT MILITAR!

NO POT SER!

LES NOTÍCIES SÓN
CONFUSES I... I...

AGAFÀ LES TEUES
GERMANES, ENS N'ANEM
A CASA!





21 de juliol de 1936.



TOT ÉS UNA
BOGERIA, UN CAOS.



HAN ENTRAT EN LES SEUS DELS
PARTITS DE DRETES I HAN CREMAT
ELS ARXIVS.



TAMBÉ A LA CASA ABADIA, A
LA NOTARIA I AL REGISTRE.



HAN CREMAT LES EGLÉSIES,
L'ALTAR I LES IMATGES
INCLOSES.



I HAN INTENTAT
ASSALTAR ELS
XALETS DELS
ENGINYERS DE LA
FÀBRICA.



NO SÉ... NO SÉ QUÈ
PASSARÀ ARA.

